

ТЪЛКУВАТЕЛНО РЕШЕНИЕ

3/2017

гр.София, 14.02.2018 год.

Върховният касационен съд на Република България, Общо събрание на Гражданска колегия в съдебно заседание на 18 януари 2018 год. в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ на ОСГК,
ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ на ВКС и
ПРЕДСЕДАТЕЛ на Гражданска колегия:
КРАСИМИР ВЛАХОВ

ПРЕДСЕДАТЕЛИ
на ОТДЕЛЕНИЯ: БОЙКА СТОИЛОВА
СВЕТЛА ДИМИТРОВА
ЕМАНУЕЛА БАЛЕВСКА
БРАНИСЛАВА ПАВЛОВА

ЧЛЕНОВЕ:

1. ЖАНИН СИЛДАРЕВА	14. МАРИО ПЪРВАНОВ
2. СИМЕОН ЧАНАЧЕВ	15. ЕМИЛ ТОМОВ
3. СТОИЛ СОТИРОВ	16. АЛБЕНА БОНЕВА
4. БОРИСЛАВ БЕЛАЗЕЛКОВ	17. СВЕТЛА БОЯДЖИЕВА
5. СВЕТЛА ЦАЧЕВА	18. ЖИВА ДЕКОВА
6. ВЕСКА РАЙЧЕВА	19. МИМИ ФУРНАДЖИЕВА
7. ПЛАМЕН СТОЕВ	20. КАМЕЛИЯ МАРИНОВА
8. ЗЛАТКА РУСЕВА	21. ЗДРАВКА ПЪРВАНОВА
9. ДИЯНА ЦЕНЕВА	22. ВАСИЛКА ИЛИЕВА
10. МАРИЯ ИВАНОВА	23. ТЕОДОРА ГРОЗДЕВА
11. СВЕТЛАНА КАЛИНОВА	24. ИЛИЯНА ПАПАЗОВА
12. ГЪЛЪБИНА ГЕНЧЕВА	25. ЗОЯ АТАНАСОВА
13. СНЕЖАНКА НИКОЛОВА	26. ВЕЛИСЛАВ ПАВКОВ

27. ВЕСЕЛКА МАРЕВА	35. ДАНИЕЛА СТОЯНОВА
28. БОРИС ИЛИЕВ	36. ГЕРГАНА НИКОВА
29. ДИАНА ХИТОВА	37. МАЙЯ РУСЕВА
30. БОЯН ЦОНЕВ	38. ЕРИК ВАСИЛЕВ
31. МАРГАРИТА ГЕОРГИЕВА	39. ГЕНОВЕВА НИКОЛАЕВА
32. ДРАГОМИР ДРАГНЕВ	40. ВАНЯ АТАНАСОВА
33. ГЕНИКА МИХАЙЛОВА	41. АЛЕКСАНДЪР ЦОНЕВ
34. ДИМИТЪР ДИМИТРОВ	42. ЕМИЛИЯ ДОНКОВА

при участието на секретаря Аврора Караджова
постави на разглеждане тълкувателно дело № 3 по описа за 2017 г. на
Общото събрание на Гражданска колегия
докладвано от съдия ЗДРАВКА ПЪРВАНОВА

Тълкувателното дело е образувано с разпореждане на председателя на ВКС, по предложение на състав на ВКС за приемане на тълкувателно решение по въпроса:

Дали с разпоредбата на §1 от ЗР на ЗД на ЗС/ДВ бр.46/2006г./ е постановено спиране на давностния срок по чл.79, ал.1 ЗС за придобиване на имоти частна държавна или общинска собственост, който е започнал да тече на 01.06.1996 г., когато влиза в сила изменението на чл.86 ЗС /ДВ, бр.33/1996г./, преди този срок да изтече.

Общото събрание на гражданската колегия на Върховния касационен съд, за да се произнесе взе предвид следното:

Не е налице предвиденото в разпоредбата на чл.292 ГПК основание за постановяване на тълкувателно решение по посочения по-горе правен въпрос – противоречиво разрешаване на същия от Върховния касационен съд.

Направеното с определение по чл.292 ГПК от състав на I г.о. на ВКС предложение за тълкувателно решение е заради противоречиво разрешаване на посочения материалноправен въпрос в следните решения на ВКС: решение № 251/27.12.2012г. по гр.д.№429/2012г., II г.о., решение №253/07.01.2014г. по гр.д.№1181/2013г., I г.о., решение №558/07.01.2011 г. по гр. дело №269/2010 г., II г.о. и решение №127/25.11.2014г. по гр.д.№3190/2014г., II г.о.

В определението по чл.292 ГПК е посочено, че според първите три решения за периода 01.06.1996г. - 01.06.2006г. при осъществяване на всички предпоставки от фактическия състав биха могли да се придобиват имоти – частна държавна/общинска собственост на

основание давностно владение по чл.79, ал.1 ЗС, защото 31.05.2006 г. е последният ден, в който срокът изтича. В последното решение е застъпено обратното разбиране, а именно, че давностният срок за имотите частна общинска или държавна собственост е започнал да тече от 01.06.1996г., когато влиза в сила изменението на чл.86 ЗС/ДВ, бр.33/1996г./, но течението му е спряно на 31.05.2006г. по силата на §1 ДР на ЗС, а това е последният ден, в който срокът изтича.

В решение №558/07.01.2011 г. по гр. дело №269/2010 г., ВКС, II г.о. са обсъдени решение №1211/19.11.2008г. и решение № 282 / 27.04. 2009 г. на състави на ВКС, даващи разрешение по правния въпрос относно възможността да се придобие по давност недвижим имот частна общинска собственост за периода 01.06.1996г. – 01.06.2006г. На основание чл. 291 т.1 ГПК е приета за правилна отчасти посочената в цитираните решения на ВКС практика в смисъл, че давностният срок за придобиване на недвижими имоти-общинска частна собственост, спира да тече към 31.05.2006 г., с оглед разпоредбата на §1 от ЗД на ЗС/ ДВ. бр.46 и 105 / и това е последният ден, в който изтича. При изчислението, в рамката на релевирано възражение за придобивна давност на имот-недвижима частна общинска собственост, срокът, който би дал основанийето-при наличие на останалите елементи от фактическия състав на чл. 79, ал.1 ЗС, да се придобие правото на собственост, следва да е изтекъл или да изтича като крайна дата на 31.05.2006 г. В същия смисъл е и даденият отговор на правния въпрос в тълкувателните мотиви на решение № 251/27.12.2012г. по гр.д.№429/2012г., II г.о.

Посоченото в определението по чл.292 ГПК решение №253/07.01.2014г. по гр.д.№1181/2013г., I г.о. следва да се приеме за неотнормено. Правният въпрос, който разглежда в тълкувателната си част, е за придобиване по давност на недвижим имот частна общинска или държавна собственост чрез упражняване на добросъвестно владение в петгодишен срок по чл.79, ал.2 ЗС, считано от 01.06.1996г.

Според решение №127/25.11.2014г. по гр.д.№3190/2014г., II г.о. до 01.06.1996 г. разпоредбата на чл.86 ЗС, в редакцията му от ДВ бр.31 от 17.04.1990 г., изключва придобиването по давност на вещ, която е държавна или общинска собственост. С изменението на чл.86 от ДВ бр.33 от 1996 г., в сила от 01.06.1996 г., давността е изключена като придобивен способ само за вещите, които са публична държавна или общинска собственост. Следователно за вещите частна държавна или общинска собственост, които са завладени преди влизане в сила на изменението на чл.86 ЗС от ДВ бр.33 от 1996 г., давностният срок започва да тече от 01.06.1996 г. Десетгодишният срок на недобросъвестното владение изтича на 31.05.2006 г. На тази дата обаче течението на давностния срок е спряно с § 1 ДР ЗС за срок от седем месеца, като с последващите изменения на правната норма спирането течението на давностния срок е продължено до 31.12.2014 г. Оттук

следва, че вещно право върху имот частна държавна или общинска собственост не може да се придобие чрез десетгодишно давностно владение от трето лице, тъй като течението на давностния срок е започнало на 01.06.1996 г., но е спряно в последния ден от срока – 31.05.2006 г. с § 1 ДР ЗС за определен период от време, удължен до 31.12.2014 г.

От изложеното може да се направи извод, че няма противоречиви разрешения по идентични материалноправни въпроси в тълкувателните части на посочените решения на ВКС. В първите две, както и в последното се приема, че 31.05.2006 г. е последният ден, с изтичането на който недвижим имот – частна държавна или общинска собственост, може да се придобие по давност на основание чл.79, ал.1 ЗС с 10 годишно владение. На тази дата давността е спряна с §1 ЗР на ЗД на ЗС /ДВ, бр.46/2006г./ Доколкото е налице противоречие, то е в решаващите мотиви по съществуващото на спора, довели до различен краен резултат. Те обаче според приетото с ТР №1/2010г., ВКС, ОСГТК, не се обхващат от задължителната съдебна практика за постановяване на тълкувателно решение по чл.292 ГПК.

Според трите решения крайният срок за придобиване по давност по реда на чл.79, ал.1 ЗС изтича на 31.05.2006г. Въпросът касае изчисляването срока на владението. В решенията не са изложени конкретни мотиви как следва да се брой този срок – по дни, седмици, или месеци, съобразно чл.72 ЗЗД, или по години. Следва да се има предвид обаче, че в съдебната практика се счита, че когато срокът се брой по месеци, а следователно и по години, той изтича на съответното число и месец от последната година /петата или десетата/, съответстващ на деня, в който владението е започнало. Оттук следва да се приеме, че десетгодишният срок, започнал да тече от 01.06.1996г., изтича на 01.06.2006г., а не на 31.05.2006г., откогато е в сила мораториумът, установен с §1 ЗР на ЗД на ЗС /ДВ, бр.46/2006г./, с който е постановено спиране на давността за определен период от време, удължен впоследствие до 31.12.2017 г.

Предложението на състав на I г.о. на ВКС за постановяване на тълкувателно решение по посочения по-горе въпрос следва да бъде отклонено.

По изложените съображения общото събрание на гражданската колегия на Върховния касационен съд

Р Е Ш И:

ОТКЛОНЯВА предложението на състав на I г.о. на ВКС за постановяване на тълкувателно решение по въпроса:

Дали с разпоредбата на §1 от ЗР на ЗД на ЗС/ДВ бр. 46/2006г./ е постановено спиране на давностния срок по чл.79, ал.1 ЗС за придобиване на имоти частна държавна или общинска собственост, който е започнал да тече на 01.06.1996 г., когато влиза в сила изменението на чл. 86 ЗС /ДВ, бр. 33/1996г./, преди този срок да изтече.

ПРЕДСЕДАТЕЛ на ОСГК,

ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛ на ВКС и

ПРЕДСЕДАТЕЛ на Гражданска колегия:

КРАСИМИР ВЛАХОВ

ПРЕДСЕДАТЕЛИ

на ОТДЕЛЕНИЯ: БОЙКА СТОИЛОВА.....

СВЕТЛА ДИМИТРОВА

ЕМАНУЕЛА БАЛЕВСКА.....

БРАНИСЛАВА ПАВЛОВА.....

ЧЛЕНОВЕ:

1. ЖАНИН СИЛДАРЕВА.....	22. ВАСИЛКА ИЛИЕВА.....
2. СИМЕОН ЧАНАЧЕВ.....	23. ТЕОДОРА ГРОЗДЕВА.....
3. СТОИЛ СОТИРОВ.....	24. ИЛИЯНА ПАПАЗОВА.....
4. БОРИСЛАВ БЕЛАЗЕЛКОВ.....	25. ЗОЯ АТАНАСОВА.....
5. СВЕТЛА ЦАЧЕВА.....	26. ВЕЛИСЛАВ ПАВКОВ.....
6. ВЕСКА РАЙЧЕВА.....	27. ВЕСЕЛКА МАРЕВА.....
7. ПЛАМЕН СТОЕВ.....	28. БОРИС ИЛИЕВ.....
8. ЗЛАТКА РУСЕВА.....	29. ДИАНА ХИТОВА.....
9. ДИЯНА ЦЕНЕВА.....	30. БОЯН ЦОНЕВ.....
10. МАРИЯ ИВАНОВА.....	31. МАРГАРИТА ГЕОРГИЕВА.....
11. СВЕТЛАНА КАЛИНОВА.....	32. ДРАГОМИР ДРАГНЕВ.....
12. ГЪЛЪБИНА ГЕНЧЕВА.....	33. ГЕНИКА МИХАЙЛОВА.....
13. СНЕЖАНКА НИКОЛОВА.....	34. ДИМИТЪР ДИМИТРОВ.....
14. МАРИО ПЪРВАНОВ.....	35. ДАНИЕЛА СТОЯНОВА.....
15. ЕМИЛ ТОМОВ.....	36. ГЕРГАНА НИКОВА.....
16. АЛБЕНА БОНЕВА.....	37. МАЙЯ РУСЕВА.....
17. СВЕТЛА БОЯДЖИЕВА.....	38. ЕРИК ВАСИЛЕВ.....
18. ЖИВА ДЕКОВА.....	39. ГЕНОВЕВА НИКОЛАЕВА.....
19. МИМИ ФУРНАДЖИЕВА.....	40. ВАНЯ АТАНАСОВА.....
20. КАМЕЛИЯ МАРИНОВА.....	41. АЛЕКСАНДЪР ЦОНЕВ.....
21. ЗДРАВКА ПЪРВАНОВА.....	42. ЕМИЛИЯ ДОНКОВА.....